

SUOMEN SÄÄDÖSKOKOELMA

Julkaistu Helsingissä 27 päivänä heinäkuuta 2011

873/2011

Laki

poliisin hallinnosta annetun lain muuttamisesta

Annettu Naantalissa 22 päivänä heinäkuuta 2011

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan poliisin hallinnosta annetun lain (110/1992) 2 §, 15 §:n edellä oleva väliotsikko sekä 15 a ja 16 §, sellaisina kuin niistä ovat 2 § laissa 508/1995, 15 a § laissa 676/2006 ja 16 § laissa 69/2005, sekä

lisätään lakiin uusi 15 b—15 i § ja 16 §:n edelle uusi väliotsikko seuraavasti:

2 §

Poliisin tehtävät

Poliisin tehtävistä säädetään poliisilain (872 /2011) 1 luvun 1 §:ssä.

Poliisimiehen virka-asemaan liittyvät säännökset

15 a §

Poliisivaltuudet

Poliisimiehellä on tehtävänsä suorittaessaan koko maassa poliisilaissa tai muussa laissa säädetyt valtuudet.

Poliisikokelaalla on poliisimiehelle kuuluvat valtuudet suorittaessaan kouluttajansa johdon ja valvonnan alaisena koulutukseen liittyviä tehtäviä. Poliisikokelaalla on poliisimiehelle kuuluvat valtuudet myös suorittaessaan Poliisihallituksen antamasta määräyksestä valtion turvallisuuden ylläpitämiseksi tai valtakunnallisen poliisitoiminnallisen erityistilanteen hoitamiseksi poliisille kuuluvia tehtäviä.

Nuoremmalla konstaapelilla on poliisimiehelle kuuluvat toimivaltuudet. Poliisin perustutkintoon kuuluvan työharjoittelujakson aikana nuorempi konstaapeli saa käyttää poliisimiehelle kuuluvia toimivaltuuksia työharjoittelun ohjaajan johdon ja tarpeellisen valvonnan alaisena.

15 b §

Poliisihenkilöstön täydentäminen

Jos valtion turvallisuuden tai poikkeuksellisten olojen vuoksi on tarpeen, valtioneuvosto voi määrätä poliisin henkilöstöä täydennettäväksi erityisellä täydennyspoliisihenkilöstöllä.

Täydennyspoliisihenkilöstöön voidaan ottaa tehtävään henkilökohtaisilta ominaisuuksiltaan sopiva henkilö, joka poliisipiirin päällikön kanssa tekemänsä sopimuksen mukaan sitoutuu tehtävään.

Oikeudesta käyttää voimakeinoja on voimassa, mitä poliisilain 2 luvun 17 §:n 3 momentissa säädetään.

Täydennyspoliisihenkilöstöön kuuluva

voidaan asettaa täydennyspoliisihenkilöstön koulutukseen liittyvään tilaisuuteen kokoon-tumislain (530/1999) 18 §:ssä tarkoitetuksi järjestyksenvalvojaksi ja hänet voidaan määrätä tällaiseen tilaisuuteen tieliikennelain (267/1981) 49 §:ssä tarkoitetuksi liikenteen ohjaajaksi.

Täydennyspoliisihenkilöstöön kuuluvan tehtävistä, varustuksesta, koulutuksesta ja palvelukseen kutumisesta sekä sopimussuh-teen ehdoista säädetään valtioneuvoston ase- tuksella.

15 c §

Poliisimiehen toimialue ja toimimisvelvollisuus

Poliisimies on velvollinen toimimaan sen poliisiyksikön toimialueella, johon hänet on sijoitettu.

Poliisimies voidaan määrätä toimimaan myös sijoitusyksikkönsä toimialueen ulko- puolella.

Poliisimies on ilman eri määräystä vel- lollinen ryhtymään kiireellisiin toimiin koko maassa myös toimialueensa ulkopuolella ja vapaa-aikanaan, jos se on välttämätöntä va- kavan rikoksen estämiseksi, tällaista rikosta koskevan tutkinnan aloittamiseksi tai yleistä järjestystä ja turvallisuutta uhkaavan vakavan vaaran torjumiseksi taikka jos se näihin rin- nastettavan muun erityisen syyn vuoksi on tarpeen.

15 d §

Palvelukseen ilmoittautuminen

Poliisitoiminnallisen erityistilanteen va- ralta poliisimiehen tulee huolehtia siitä, että hänen yhteystietonsa ovat poliisiyksikön tie- dossa.

Poliisimiehen on viipymättä ilmoittaudut- tava palvelukseen vakavan yleistä järjestystä ja turvallisuutta vaarantavan teon tai tapahtu- man sitä välttämättä vaatiessa.

Poliisimies on velvollinen määräyksestä saapumaan palvelukseen myös vuosilomalla ollessaan, milloin se yleisen järjestyksen ja turvallisuuden ylläpitämiseksi on välttämä- töntä. Määräyksen voi antaa Poliisihallitus

poliisimiehelle sekä poliisin valtakunnallisen yksikön päällikkö ja poliisilaitoksen pääl- likkö oman yksikkönsä poliisimiehelle.

Poliisimies on muulloin kuin virkavapaana tai vuosilomalla ollessaan velvollinen määrä- yksestä olemaan tilapäisesti hälytysvalmiu- dessa ja saapumaan palvelukseen, jos se po- liisin toimintaan liittyvästä erityisestä syystä on tarpeen. Määräyksen voi antaa Poliisihal- litus poliisimiehelle sekä poliisin valtakun- nallisen yksikön päällikkö ja poliisilaitoksen päällikkö oman yksikkönsä poliisimiehelle.

15 e §

Poliisimiehen toimiminen avustajana tai asiamiehenä

Poliisimies saa toimia rikoksesta epäillyn avustajana tai asiamiehenä vain, jos epäilty on hänen suoraan etenevässä tai takenevassa polvessa oleva sukulaisensa, sisaruksensa tai aviopuolisonsa ja tällä ei oikeudenkäynnistä rikosasioissa annetun lain (689/1997) 2 luvun 1 §:n mukaan ole oikeutta saada puolustajaa.

Poliisimies ei saa toimia asianomistajan avustajana tai asiamiehenä, jos se voi olla ristiriidassa hänen virkatehtäviensä hoitami- sen kanssa.

15 f §

Poliisimiehen käyttäytyminen

Poliisimiehen on virassa ja yksityiselämäs- sään käyttäydyttävä siten, ettei hänen käyt- täytymisensä ole omiaan vaarantamaan luot- tamusta poliisille kuuluvien tehtävien asian- mukaiseen hoitoon. Arvioitaessa poliisimie- hen käyttäytymistä otetaan huomioon myös hänen asemansa ja tehtävänsä poliisihallin- nassa.

15 g §

Sivutoimet

Poliisimies ei saa ottaa vastaan eikä pitää valtion virkamieslain 18 §:n 4 momentissa tarkoitettua sivutoimintaa, ellei siihen hakemuk- sesta myönnetä lupaa.

Poliisimies ei saa hoitaa tehtävää, johon

liittyvät oikeudet tai velvollisuudet saattavat joutua ristiriitaan poliisin tehtävien kanssa.

15 h §

Poliisimiehen kunto ja ammattitaito

Poliisimiehen tulee ylläpitää työtehtäviensä edellyttämää kuntoa ja ammattitaitoa. Eri työtehtävien edellyttämän kunnan tasosta ja kuntotestien järjestämisestä voidaan säätää valtioneuvoston asetuksella.

15 i §

Poliisimiehen määräaikainen virantoimituksesta erottaminen

Poliisimiehelle, joka toimii vastoin virkavelvollisuuksiaan tai laiminlyö niitä, voidaan määrätä kurinpitorangaistuksena virantoimituksesta erottaminen vähintään yhdeksi ja enintään kuudeksi kuukaudeksi, jollei varoitusta ole pidettävä riittävänä. Palkanmaksu keskeytetään virantoimituksesta erottamisen ajaksi.

Virantoimituksesta erottamisesta päättää nimittävä viranomainen. Jos nimittävä viranomainen on valtioneuvosto, virantoimituksesta erottamisesta päättää sisäasiainministeriö. Virantoimituksesta erottamisesta päättävän viranomaisen tulee panna virantoimituksesta erottaminen vireille viimeistään kolmen kuukauden kuluessa siitä, kun viranomainen sai tiedon seikasta, joka saattaa aiheuttaa virantoimituksesta erottamisen.

Naantalissa 22 päivänä heinäkuuta 2011

Tasavallan Presidentti
TARJA HALONEN

Ennen kuin poliisimiehen virantoimituksesta erottamisesta tehdään päätös, hänelle on varattava tilaisuus tulla kuulluksi asiassa. Lisäksi viranomaisen on varattava pääluottamusmiehelle tai luottamusmiehelle tilaisuus tulla kuulluksi, jos poliisimies sitä pyytää, eikä virantoimituksesta erottamista asian laadun vuoksi ole saatettava voimaan välittömästi. Viranomaisen on ennen päätöksen tekemistä ilmoitettava poliisimiehelle mahdollisuudesta pyytää pääluottamusmiehen tai luottamusmiehen kuulemista.

Muutoksenhausta päätökseen, joka koskee poliisimiehen määräaikaista virantoimituksesta erottamista, säädetään valtion virkamieslaissa.

Erinäiset säännökset

16 §

Tarkemmat säännökset

Tasavallan presidentin asetuksella säädetään poliisin ansiorististä ja ansiomitalista.

Valtioneuvoston asetuksella säädetään tarkemmin poliisin organisaatiosta ja tehtävistä sekä poliisipäällikön virkaan poliisipäällikön tutkinnon lisäksi vaadittavasta ylemmästä korkeakoulututkinnosta.

Sisäasiainministeriön asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä poliisiyksiköiden asemasta ja tehtävistä.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-kuuta 2014.

Sisäasiainministeri *Päivi Räsänen*